

Τραγούδια της Καππαδοκίας

από παλιές και νέες ηχογραφήσεις

Τραγουδούν Καππαδόκες
και οι Δόμνα Σαμίου, Λυδία Κονιόρδου,
Κατερίνα Παπαδοπούλου, Ροδή Τομουρτζιούκ-γκιούλ

Επιμέλεια ορχήστρας: Σωκράτης Σινόπουλος

Παραγωγή: Φίλοι Μουσικού Λαογραφικού Αρχείου Μέλπωσ Μερλιέ

Επιμέλεια ενθέτου, παραγωγής, έκδοσης:
Μάρκος Φ. Δραγούμης, Θανάσς Μωραϊτης

- Παραγωγή: Φίλοι Μουσικού Λαογραφικού Αρχείου Μέλπω Μερλιέ
- Χορηγοί: Υπουργείο Πολιτισμού - Ίδρυμα Ι. Φ. Κωστοπούλου
- Οι πρωτότυπες ηχογραφήσεις έγιναν το 1930 στην Αθήνα από την Μέλπω Μερλιέ
- Οι σύγχρονες ηχογραφήσεις έγιναν τον Ιούνιο 2001 στο Στούντιο *Action*
- Ηχολόγησις: Λάζαρος Καραγιάννης
- Μείξη: Λάζαρος Καραγιάννης, Σωκράτης Σινόπουλος, Θανάσης Μωραΐτης
- Mastering/restoration: Χρίστος Χατζηνοτάμου/*Athens Mastering*
- Κείμενα: Μέλπω Μερλιέ, Μάρκος Φ. Δραγούμης, Samuel Baud-Bovy, Θανάσης Κωστάκης, Ιορδάνης Παπαδόπουλος, Θανάσης Μωραΐτης, Yvonne Hunt
- Μουσικολογική ανάλυση, σχόλια: Μάρκος Φ. Δραγούμης
- Μετάφραση στα Αγγλικά: Βασίλης Μούσκουρης
- Επιμέλεια ενθέτου, παραγωγής, έκδοσης: Μάρκος Φ. Δραγούμης, Θανάσης Μωραΐτης
- Όλες οι φωτογραφίες ανήκουν στο Μουσικό Λαογραφικό Αρχείο του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Οι φωτογραφήσεις των μουσικών και τραγουδιστών της σύγχρονης ηχογράφησης έγιναν από τον Θανάση Μωραΐτη
- Φωτογραφία εξωφύλλου: Χορός γυναικών στη Μαλακοπή Καππαδοκίας πριν το 1922
- Σελιδοποίηση, σχεδιασμός εξωφύλλου: *AltSys*
- Εκτύπωση: *Fabel Sound*
- Έκδοση: Ιανουάριος 2002
- Copyright: Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών

Οι Φίλοι του Μουσικού Λαογραφικού Αρχείου Μέλπω Μερλιέ ευχαριστούν:

- την Διεύθυνση Λαϊκού Πολιτισμού και ιδιαίτερα την κ. Τέτη Χατζηνικολάου για το συνεχές ενδιαφέρον της για τις δραστηριότητες του Μ.Λ.Α.
- τον κ. Γιάννη Κωστόπουλο για το συνεχές ενδιαφέρον του προς το Μ.Λ.Α.
- τον κ. Σταύρο Ανεσίδη για την βοήθειά του σε ό,τι έχει σχέση με τα τουρκόφωνα τραγούδια.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ

της **Μέλπωσ Μερλιέ** (απόσπασμα από το βιβλίο της *Το Αρχείο της Μικρασιατικής Λαογραφίας*, έκδοση του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, Αθήνα 1948, σσ. 16-20)

... Αρχίσαμε την έρευνα της Μικρασίας από την Καππαδοκία. Την διαλέξαμε σαν τη σπουδαιότερη περιφέρεια του εσωτερικού της Μικρασίας. Ήταν αραιά κατοικημένη από Έλληνες –καμιά σύγκριση με τα πυκνοκατοικημένα Δυτικά παράλια, με την Προποντίδα και με τον Πόντο– αυτοί όμως οι Έλληνες παρουσίαζαν νομίζω περισσότερη ενότητα από τους Έλληνες άλλων περιφερειών του εσωτερικού της Μικρασίας, της Γαλατίας, της Λυκαονίας, ή και στα νότια παράλια, της Παμφυλίας και της Κιλικίας.

Σα νησιά μέσα σε τούρκικους πληθυσμούς, κοινότητες συχνά ανθηρές, οι Έλληνες αυτοί και στον τόπο τους βαστάχτηκαν, και αποικίες έστειλαν σε άλλα μέρη της καππαδοκικής χώρας, και σταθμούς και παροικίες ίδρυσαν στη Γαλατία, στην Κιλικία, όπως και στην αναμεταξύ Καππαδοκίας και Πόντου χώρα. Γι αυτό είπαμε παραπάνω πως η ελληνική Καππαδοκία των τελευταίων χρόνων παρουσίαζε, ίσως μόνι

αυτή από τις περιφέρειες του εσωτερικού, γεωγραφική και ιστορική ενότητα. Εσωτερικό θα ην Καππαδοκία.

Η μελέτη του καππαδοκικού ελληνισμού μάς αποκάλυψε 81 πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά, ελληνικά, ή κατοικημένα και από Έλληνες. Είμαστε βέβαιοι πως άλλα δεν υπάρχουν. Για μας η ελληνική Καππαδοκία δε θα χαθή ολότελα και όλα της τα χωριά αν δεν τα ερευνήσωμε, θα τα ξέρωμε τουλάχιστο ονομαστικά και θα έχουμε μαζέψει για το καθένα απ' αυτά αρκετές πληροφορίες ώστε να τα τοποθετήσωμε σε μια περιφέρεια, καθώς και στο σύνολο του καππαδοκικού ελληνισμού. Δυστυχώς, από τις πόλεις αυτές και τα χωριά, 31 είναι ελληνόφωνα και 50 τουρκόφωνα, οι δε πόλεις, όπως η Νίγδη, το Προκόπι και η Νεάπολη, είναι πάντα τουρκόφωνες, ακόμα και όταν τα χωριά τους είναι όλα ή τα περισσότερα ελληνόφωνα. Σε ολόκληρη την Καππαδοκία 81 πολιόματα δείχνουν έναν πολύ αραιό ελληνισμό, όταν τον

συγκρίνωμε με τους συμπαγείς ελληνικούς πληθυσμούς του Πόντου, της Προποντίδας, των Δυτικών παραλίων. Μπορεί κανείς να φανταστί τί θάδιναν αυτές οι πλούσιες περιφέρειες αν τις εξετάζαμε χωριό με χωριό, όπως ερευνήσαμε την Καππαδοκία. [...]

Μιλώντας για τη διαίρεση της Καππαδοκίας σε περιφέρειες έλεγα για τα τούρκικα χωριά που περιλαμβάνουν. Όσο αραιοκατοικημένη χώρα κι αν ήταν η Καππαδοκία, τα τούρκικα χωριά, αν τα συγκρίνωμε με τα δικά μας, ήταν άπειρα, γι' αυτό ήταν κι αξιοθαύμαστος ο ελληνισμός που βαστάχτηκε ως τις μέρες μας στην απόμερη τούτη μικρασιατική γη. Πολλά απ' αυτά τα χωριά ήταν πριν χριστιανικά, τόσα πολλά, που σε μια παλιά μου ακόμα σημείωση έγραφα σχετικά για μια ορισμένη περιοχή "τα τούρκικα και τα παλιά χριστιανικά χωριά σχεδόν συμπίπτουν".

Μαλακοπίτισσες με ντόπιες ενδυμασίες
(πριν το 1922)

Women from Malacopí wearing their local garments
(before 1922)

